

51060201 : สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : การออกแบบสวนหลังคา และภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ

กมลภัทร์ โจรจนประดิษฐ์ : การออกแบบสวนหลังคา โดยใช้หลักการการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: อ.ดร.สินีนาด สุกรัตน์เมธี. 189 หน้า.

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเรื่องการออกแบบสวนหลังคา โดยใช้หลักการการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อลดความเครียดและส่งเสริมสุขภาพจิตของคนในสังคม ที่ส่งผลให้งานภูมิทัศน์ดังกล่าวสามารถบำบัดจิตใจ ทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในการศึกษาได้เก็บข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการออกแบบสวนหลังคาเพื่อการบำบัดจิตใจ

จากการศึกษาพบว่าองค์ความรู้ในการออกแบบสวนหลังคานั้น สามารถสรุปประเด็นได้ 4 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นด้านการพิจารณาด้านพื้นที่ ประเด็นด้านการก่อสร้าง ประเด็นด้านองค์ประกอบงานออกแบบ และประเด็นด้านการบำรุงรักษา ส่วนองค์ความรู้ในการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ สามารถสรุปประเด็นได้ 2 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก (ความรู้สึกว่าสามารถควบคุมได้ และความเป็นส่วนตัว การสนับสนุนทางสังคม การเคลื่อนไหวทางสรีระ และการเข้าถึงธรรมชาติและสิ่งเบี่ยงเบนความสนใจที่ดี) และประเด็นเกี่ยวกับการออกแบบกายภาพของพื้นที่ (แนวคิดในเรื่องสิ่งเร้าในการบำบัดจิตใจ การออกแบบภูมิทัศน์ที่สร้างความพึงพอใจ และภูมิทัศน์ที่มนุษย์ชอบ)

โดยสามารถสรุปได้ว่าแนวทางการออกแบบนั้นจะประกอบด้วยประเด็นหลักในการออกแบบสวนหลังคาทั้ง 4 ประเด็นข้างต้น โดยมีการพิจารณาประเด็นในการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ ดังนี้คือ การออกแบบให้เกิดการกระตุ้นความรู้สึกอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสมดุลของสิ่งเร้าด้านต่างๆ โดยเฉพาะการกระตุ้นทางสายตาด้วยภาพที่มีความหลากหลาย และความซับซ้อนขององค์ประกอบที่ดึงดูดความสนใจ การจัดองค์ประกอบของพื้นที่ที่สร้างความพึงพอใจ การออกแบบพื้นที่โอบล้อมที่สร้างความลึกซึ้งและน่าพอใจ ซึ่งจะสร้างความรู้สึกรุ่นเคยและปลอดภัย และการออกแบบองค์ประกอบที่มนุษย์ชอบและสื่อความหมายทางสัญลักษณ์ ซึ่งสร้างความรู้สึกรุ่นพอใจตามสัญชาตญาณ และการสั่งสมทางความคิด และความเชื่อของวัฒนธรรมนั้นๆ

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรปีการศึกษา 2552
ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

51060201 : MAJOR : LANDSCAPE ARCHITECTURE

KEY WORD : ROOF GARDEN DESIGN/THE HEALING LANDSCAPE

KAMOLPATR ROJANAPRADIT : ROOF GARDEN DESIGN AND THE HEALING LANDSCAPE DESIGN PRINCIPLES. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : SINEENART SUKOLRATANAMETEE , Ph.D. 189 pp.

The objective of this research is to study Roof Garden Design and the Healing Landscape Design Principles, which can reduce stress and support the better quality of life. The research is based on the revision of concerned literatures so that the design guidelines for Healing Roof Garden can be summarized.

According to the study, the knowledge used in the design of Roof Garden has generally come from 4 factors, which are consideration of areas, construction technique and aspects relating to design, including the subject of maintenance. While factors considered in Healing Landscape Design can be divided into 2 categories; the emotional factors or the process of Healing (sense of control, privacy, social support, physical movement, access to nature and distractions), and the spatial design factors (sensual arousal, landscape preference and pleasurable design).

In conclusion, the research has grouped the Design Guidelines for Healing Roof Garden into 4 factors as mentioned above. And including the details for Healing Landscape, such as the stimulation of the senses with the balance of hearing, smelling, touching, sight and taste, especially the sight stimulation by diversified and complex picture. The arrangement of landscape composition to create perception of order, unity, balance, and rhythm that satisfactory and attractive. The enclosure of space to enable a sense of mystery, privacy, and pleasure which leads to familiarity and comfort, as well as frames all elements into overall interesting picture. And the design of garden elements which symbolic meaning to create human pleasure which responding to their instinct, beliefs, and culture.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2009

Student's signature

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการวิจัยของการค้นคว้าอิสระนี้ เป็นการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อมุ่งหาแนวทางในการออกแบบสวนหลังคา โดยใช้หลักการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ ด้วยการรวบรวมงานศึกษา และงานวิจัยต่างๆในเรื่องการออกแบบสวนหลังคา และการออกแบบภูมิทัศน์เพื่อการบำบัดจิตใจ นำมาวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษาที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรมเหล่านั้น

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้กำลังใจตลอดมา ตลอดจนบุคลากร และอาจารย์ทุกท่านใน สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรมภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง ที่สั่งสอน และให้ความรู้ตลอดช่วงการศึกษาที่ผ่านมา รวมทั้งให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา งานวิจัย โดยการค้นคว้าอิสระนี้ไม่สามารถสำเร็จลงด้วยดีหากไม่ได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ที่ปรึกษา อ.ดร.สินีนารถ สุกรัตน์เมธี และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รศ.ดร. ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติคุณ ที่ให้คำแนะนำและการเอาใจใส่ตลอดช่วงการทำวิจัยและค้นคว้าอิสระ รวมทั้ง ผศ.ดร. รุจิโรจน์ อนุามบุตร ซึ่งให้ข้อคิดเห็นในประเด็นที่ควรแก้ไขที่ช่วยให้การปรับปรุงการค้นคว้าอิสระเป็นไปได้ด้วยดี ในที่สุด จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์